

Ympäristönsuojelun, ympäristöterveyden ja eläinlääkintähuollon tehtävät sekä kustannusten jakoperusteet seudullisissa organisaatioissa

Lammin päivät
3-4.10.2007
Jaana Lehtonen

LÄNSI-UUDENMAAN VESI JA YMPÄRISTÖ RY
VÄSTRA NYLANDS VATTEN OCH MILJÖ RF

Tuotteistamishanke

■ Hankeosapuolet

- Rahoittajat
  - Hiiden alueen kunnat
  - Hämeenlinnan seudullinen ympäristötoimi
  - Lahden kaupunkiseutu
  - Oulun seudun ympäristövirasto
- Koordinaattori Efeko Oy
  - Asiantuntijoina
    - Ympäristöterveys Maria Närhinen, Mikkelin AMK
    - Eläinlääkintähuolto Sara Syyrakki, Hämeenlinna
    - Ympäristönsuojelu Jaana Lehtonen, Lohja ja Katja Harle Lahden kaupunkiseutu

Tuotteistamishanke

■ Tavoitteet

- Ympäristötoimen tehtävien tuotteistaminen
- Kuntien väliseen yhteistyöhön soveltuvan kustannusjaon perusteiden määrittely
  - tehtävien määrittäminen
  - kustannustekijöiden kartoittaminen

■ Aikataulu

- Aloitus 01/2005, loppuraportti 15.9.2006

TEHTÄVIEN JAKOPERUSTEET

■ KOKONAISUUDET

- Ympäristönsuojelu (YS)
- Ympäristöterveys (YT)
- Eläinlääkintähuolto (ELH)

■ RAJANVEDOT

- Kemikaaliviranomaisen tehtävät YT:ssä
- Leirintäalueviranomaisen tehtävät YS:ssä

TEHTÄVIEN JAKOPERUSTEET

■ PERIAATELINJAUKSET

- > päädyttiin toiminnalliseen ryhmittelyyn eikä ryhmitelty tehtäviä eri lakien mukaan

■ KOKONAISUUKSIEN JAKO TEHTÄVIIN

- Viranomaistehtävät
- Muut kunnalle kuuluvat tehtävät
  - Tarkoituksena ryhmitellä samantyyppiset tehtävät saman otsikon alle

TEHTÄVIEN JAKOPERUSTEET

■ VIRANOMAISTEHTÄVIEN JAKAMATON KOKONAISUUS

- yleis- ja erityislaeissa säädetyt tehtävät annettava aina samalle viranomaiselle
  - esim. kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät
- viranomaistehtäviä ei voi kilpailuttaa
- valmistelua voidaan hankkia ulkopuolelta

TEHTÄVIEN JAKOPERUSTEET

■ MUUT KUNNALLE KUULUVAT TEHTÄVÄT

– VIRANOMAISTEHTÄVÄT

- yleis- ja erityislaeissa määrätyt viranomaistehtävät (esim. kemikaalivalvontaviranomainen, lääkelain tehtävät)
voidaan määrätä mikä kunnan viranomaisen hoitaa

– MUUT KUNNAN TEHTÄVÄT

- Voidaan määrätä kuka kunnassa hoitaa tai hankkia ulkopuolelta

TEHTÄVIEN SISÄLTÖ

- tehtävät ryhmitelty tehtäväryhmiin
  - samantyyppiset tehtävät samaan ryhmään
  - esim. ympäristönsuojelun edistäminen ja pilaantumisen ennaltaehkäisy
    - tehtävät jaettu edelleen osatehtäviin
      - luvat, ilmoitukset ja päätökset osatehtävänä ympäristöluvat
- tarkoituksena kohdentaa ajankäyttö ja kustannukset tehtävälle/osatehtävälle ja muodostaa tarvittavat kustannuspaikat
  - tarkkuus määritellään kunnan tarpeen mukaan
- sisäiset kustannukset vyörytetään erikseen tehtäville
  - mm. esimiestyö, sisäiset palaverit, ohjeistus/laatutyö

Ympäristöterveys

YMPÄRISTÖTERVEYDEN VIRANOMAISTEHTÄVÄT	ENNALTAEHKÄISY JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN	neuvonta, ohjeet, tiedottaminen lausunnot asiantuntijatehtävät varautuminen
	LUVAT, ILMOITUKSET JA PÄÄTÖKSET	terveydensuojelulaki elintarvikelaki
	VALVONTA	valvontasuunnitelmien mukaiset tarkastukset muut valvontatarkastukset valvontasuunitelman mukainen näytteenotto muu näytteenotto
	ELINYMPÄRISTÖN TILAN SEURANTA	seurantaprojektit
MUUT TEHTÄVÄT	VIRANOMAISTYÖ ASIAANTUNTIJATEHTÄVÄT	viranomaistyö - lääkelaki

Eläinlääkintähuolto

KUNNAN VIRKAELÄINLÄÄKÄRITEHTÄVÄT

ALKUTUOTANNON VALVONTA

ELÄINTAUTIEN VASTUSTAMINEN JA ENNAKOLTA ESTÄMINEN

PIENTEURASTAMOJEN JA LIHANKÄSITTELYLAITOSTEN

VALVONTA JA LUONNONVARAISEN RIISTAN LIHANTARKASTUS

ELÄINPERÄISTEN ELINTARVIKKEIDEN

ENSISAAPUMISPAIKKAVALVONTA

MUU LAITOSVALVONTA

ELÄINSUOJELU

MUUT VIRKAELÄINLÄÄKÄRITEHTÄVÄT

MUUT TEHTÄVÄT / PERUSELÄINLÄÄKÄRIPALVELUT

KUNNAN PERUSELÄINLÄÄKÄRIPALVELUT TILOILLA 24 H/VRK

KUNNAN PERUSELÄINLÄÄKÄRIPALVELUT VASTAANOTOLLA

Ympäristönsuojelu

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN TEHTÄVÄT	YMPÄRISTÖNSUOJELUN EDISTÄMINEN JA PILAANTUMISEN ENNALTAEHKÄISY	neuvonta ja tiedottaminen lausunnot ja asiantuntijatehtävät maankäytön suunnittelun asiantuntijatehtävät
	LUVAT, ILMOITUKSET JA PÄÄTÖKSET	ympäristöluvat muut ympäristönsuojelulain ilmoitukset ja päätökset vesilain ja vesihuoltolain päätökset maastoliikennelain ja vesiliikennelain päätökset
	VALVONTA	valvontasuunnitelmat valitusasiat ja muut vireille tulleet asiat muu valvonta valvontakartoitukset
	YMPÄRISTÖN TILAN SEURANTA	ympäristön tilan seuranta ilmanlaadun tarkkailu raportointi
	MAA-AINESLAIN TEHTÄVÄT	
MUUT TEHTÄVÄT	ULKOILULAIN TEHTÄVÄT	
	LUONNONSUOJELULAIN TEHTÄVÄT	
	JÄTELAIN TEHTÄVÄT	
	KUNNAN YMPÄRISTÖNSUOJELUN EDISTÄMISTEHTÄVÄT	kestävän kehityksen edistäminen hanketoiminta muut edistämistehtävät

RYHMITTELYN TESTAUS

■ TYÖAJAN SEURANTA

– toteutus 20.3-13.4.2006

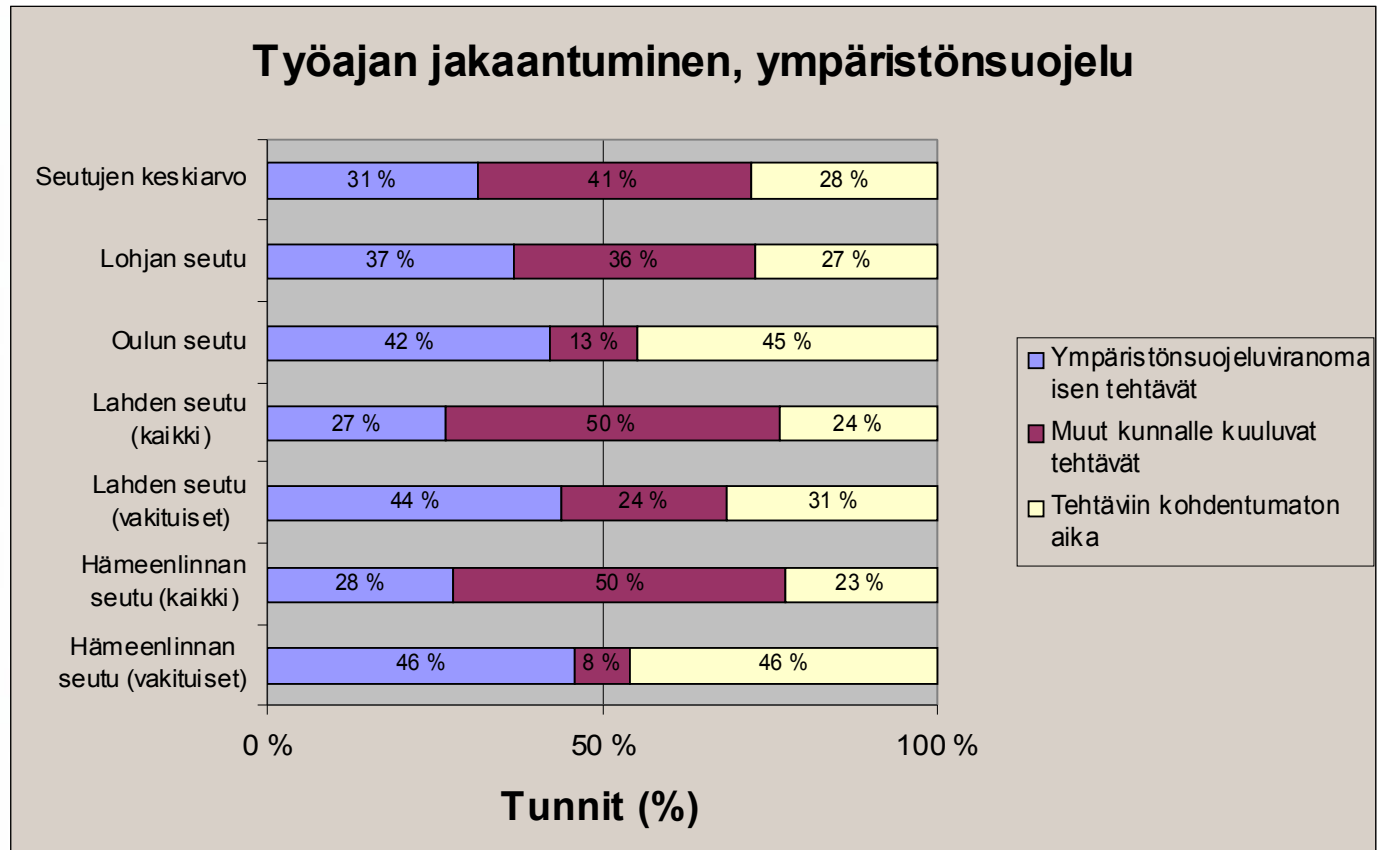
– tulokset

- lyhyt seurantajakso kuvaa sen hetken tilannetta
- ostopalvelut eivät näy
- projektimaiset työt haaste
- lomien merkintätapa epäselvä
- tehtäviin kohdentumaton aika seurattiin erikseen
- matka-aika merkittiin erikseen

TYÖAJAN SEURANTA

Työajan jakaantuminen ympäristönsuojelussa viranomaistehtäviin, muihin kunnalle kuuluviin tehtäviin ja tehtäviin kohdentumattomaan aikaan (hallinto jne.) ajalla 20.3.–13.4.2006.

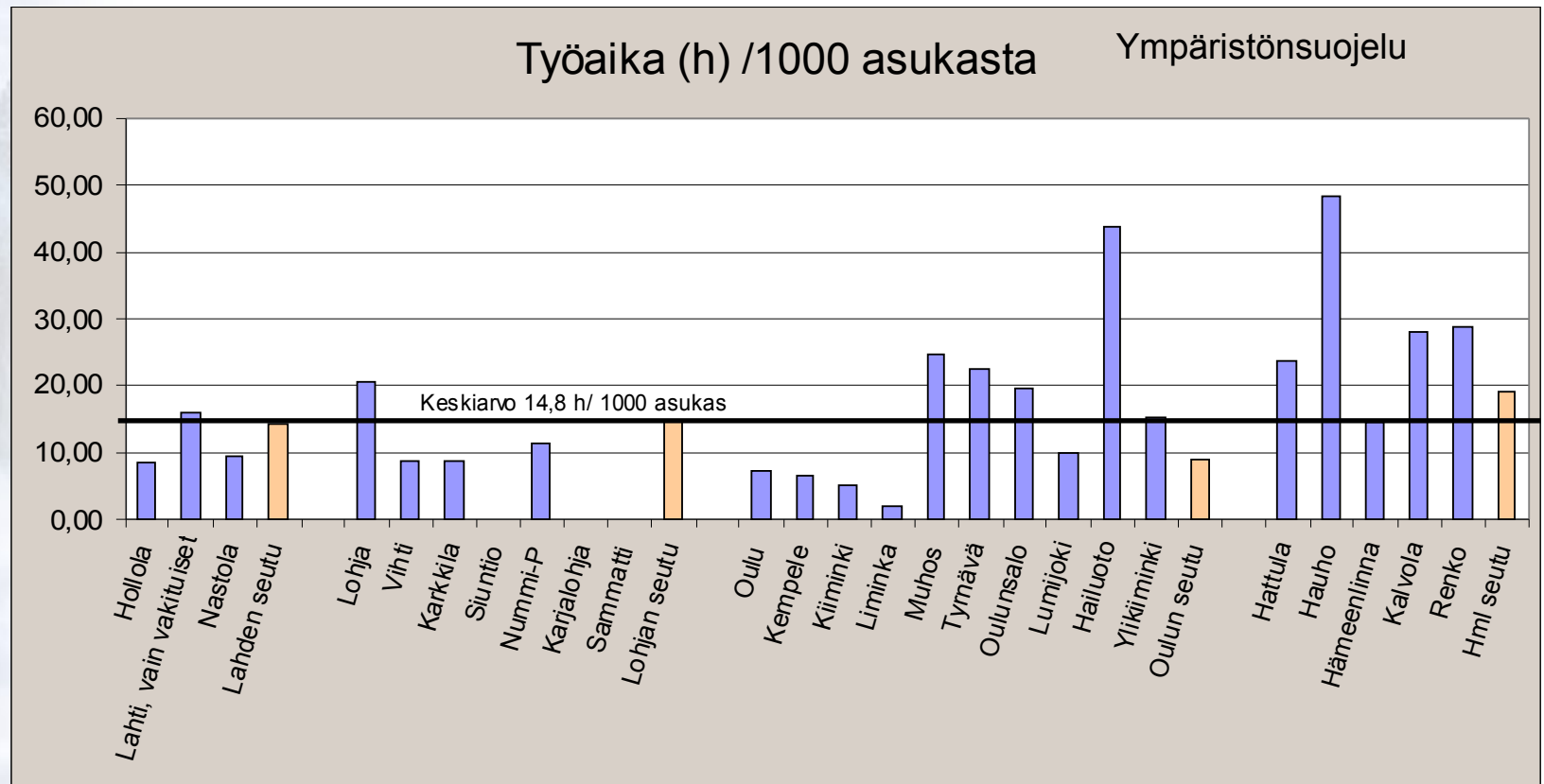

Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin käytetty aika (%) ajalla 20.3.–13.4.2006.

	Hämeenlinna	Lahti	Lohja	Oulu	Seutujen keskiarvo
Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät					
YMPÄRISTÖNSUOJELUN EDISTÄMINEN JA PILAANTUMISEN ENNALTAEHKÄISY	33 %	34 %	41 %	31 %	34 %
Neuvonta ja tiedottaminen	16 %	11 %	15 %	9 %	12 %
Lausunnot	8 %	3 %	21 %	8 %	8 %
Asiantuntijatehtävät	8 %	21 %	5 %	14 %	13 %
LUVAT, ILMOITUKSET JA PÄÄTÖKSET	23 %	21 %	38 %	33 %	27 %
Ympäristöluvat	19 %	15 %	34 %	17 %	20 %
Muut ympäristönsuojelulain ilmoitukset ja päätökset	3 %	2 %	4 %	12 %	5 %
Vesilain ja vesihuoltolain päätökset	1 %	1 %	0 %	3 %	1 %
Maastoliikennelain ja vesiliikennelain päätökset	0 %	2 %	0 %	0 %	1 %
VALVONTA	25 %	19 %	19 %	15 %	19 %
Valvontasuunnitelmat	3 %	0 %	0 %	1 %	1 %
valitusasiat ja muut vireille tulleet asiat	2 %	6 %	7 %	5 %	5 %
Muu valvonta	2 %	11 %	12 %	8 %	8 %
Valvontakartoitukset	19 %	2 %	0 %	1 %	5 %
YMPÄRISTÖN TILAN SEURANTA	20 %	25 %	2 %	20 %	19 %
Ilmanlaadun tarkkailu	1 %	11 %	0 %	19 %	9 %
Pintavesien seuranta	3 %	2 %	1 %	0 %	2 %
Muu ympäristön tilan seuranta	1 %	4 %	1 %	0 %	2 %
Raportointi	15 %	6 %	0 %	1 %	6 %
Muu	0 %	2 %	0 %	1 %	1 %
	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

TYÖAJAN KOHDENTUMINEN

TYÖAJAN SEURANNAN TULOKSET

- asukasluku ja työaika eivät korreloi seurannan perusteella
- työaika on kohdennettavissa määritellyille tehtäville
- voidaan käyttää kustannusten jaon perusteena
  - kattavuus ja koko henkilöstö
  - sitoutuminen, ohjeistus ja seuranta – testaus
  - seurannan toteutus jatkuvana
- kustannusjaossa voidaan käyttää myös esim. ajankäytön ja asukasluvun yhdistelmää

TYÖAJAN SEURANNAN TULOKSET

- ajankäytön seurannan hyödyt
  - kustannusten kohdentuminen
  - johtamisen väline
  - sopimusten mukaisen ajankäytön seuranta
- seurannan riskit
  - virhekirjaukset
  - tehtävään kohdentumattoman ajan kirjaaminen
  - resurssointi haaste
  - sama palvelutaso kaikille jollei toisin sovittu

PALVELUTASO

- mikä on tehtävän suorittamisen perustaso eli ehdoton minimi ja mikä tavoitetaso ?
- ajankäytön ja kustannusten seurannan lisäksi suoritteiden seuranta tarpeen
  - edellyttää tietojärjestelmää seurantaan

LAADUSTA

- laatuun ja palvelutasoon vaikuttavissa tekijöissä keskeisiä kriteereitä mm.
  - laatukäsikirja/sisäinen ohjeistus
  - henkilöstön koulutus ja osaaminen
  - suunnitelmallinen valvonta/ viiveet muille tarkastuksille
  - määräajat lausunnoille
  - tietojen dokumentointi, arkistointi ja saatavuus
  - tietojärjestelmät

MITÄ HYÖTYÄ

- avattu mitä tehtäviä viranomaiset tekevät ja miten niitä voi ryhmitellä - tehtäväkentän sisältö hahmottuu
  - jokainen voi muokata itselleen sopiviksi
  - helpottaa tiedottamista ja sopimusten laatimista
- kustannusten ja ajankäytön seurannasta saadaan tehtävien ”hinta” määritettyä
  - kustannusjaon uudistaminen
  - pystytään määrittelemään taksat perustuen todellisempiin kustannuksiin - toiminnan kustannustietoisuus paranee
- voidaan vertailla tehtävien suorittamisen kustannuksia eri kuntien välillä ja löytää uusia toimintatapoja

